

Asia: VN/38625/2025

Valtioneuvoston asetus hevosten hyvinvoinnista annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätalousministeriö

kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: VN/38625/2025-MMM-6

ASIA: Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi hevosten hyvinvoinnista annetun asetuksen (321/2025) muuttamisesta

Hämeen Hevosjalostusliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua esitettyyn luonnokseen hevosten hyvinvointiasetuksen muuttamisesta.

Valtioneuvoston asetus hevosten hyvinvoinnista (321/2025) tuli voimaan 1.1.2026. Asetuksen voimaantulon valmistelun yhteydessä on tunnistettu muutostarpeita, jotka tässä asetuksen luonnoksessa ja sitä koskevassa perustelumuiistiossa esitetty selkeästi ja perusteellisesti.

Hämeen Hevosjalostusliitto ry toivoo, että asetus on riittävän väljä mahdollistamaan hevosten yksilöllinen hoito. On olemassa monta eri tapaa pitää ja hoitaa hevosta hyvin. Asetuksen toimiessa pitävänä peruskivenä neuvonnan avulla pystymme viemään yhdessä hevosten hyvinvointia eteenpäin yhteiskunnallinen taloudellinen tilanne huomioiden.

HUOMIOT:

5 § Sosiaaliset suhteet

Kuten perustelumuistiossa todetaan, aasien pitäjillä ei ole tällä hetkellä tosiasiallisia mahdollisuuksia noudattaa vaatimusta aasien pidosta lajitoverin seurassa, koska aaseja ei ole helposti saatavilla kotimaisilta markkinoilta. Lisäksi uuden eläimen hankinnan tulee aina perustua vastuulliseen harkintaan. Tämän vuoksi pidämme välttämättömänä, että vaatimukselle säädetään riittävän pitkä siirtymäaika.

Vaatimukseen tulee sisällyttää lievennyksiä myös siirtymäajan jälkeen, jotta sääntely on käytännössä toteuttamiskelpoista. Ehdotamme, että muukin hevoseläin voidaan hyväksyä aasin kumppaniksi vähintään siihen saakka, kunnes sopivan lajikumppanin hankkiminen on realistisesti mahdollista. Kannatamme ehdotettuja muutoksia 5 §:n 2 momenttiin siten, että aasin lajitoveriksi kävisi myös aasin ja hevosen risteytys, silloin kun kyseessä on aasitamman oma jälkeläinen. Lisäksi tulisi pidentää aasien osalta 5 §:n 4 momentissa säädettyä 12 viikon aikaa, jona voitaisiin poiketa sosiaalisten suhteiden vaatimuksista. Aasilla sosiaalisten suhteiden vaatimuksesta voitaisiin poiketa 6 kk ajan, jos sillä on seurana toinen hevoseläin.

13 § Pihattoa koskevat erityisvaatimukset

Pihatton kiinteää pohjaa koskeva vaatimus on säädetty ilman siirtymäaikaa. Kannatamme ehdotusta, jonka mukaan kiinteän pohjan vaatimuksen sijaan säädettäisiin vaatimus pihatton pohjan tasaisuudesta ja kuivuudesta. Kuten perustelumuistiossa todetaan, pihatto on asetuksen määritelmän mukaan rakennus tai rakennuksen osa, jossa hevosta pidetään ja joka tarjoaa hevosille kuivan makuutilan sekä mahdollisuuden ulkoilla vapaasti. Pihattoja on toteutettu myös maalattaisina ilman, että hevosten hyvinvointi on vaarantunut.

Tulee myös harkita kolmeseinäisen pihatton sallimista, mikäli pihatton oviaukkoon voidaan järjestää riittävä ja toimiva tuulensuoja. Pihatton oviaukon tulee olla riittävän leveä ja rakenteiltaan sellainen, että hevosten kulkeminen sisään ja ulos on sujuvaa ja turvallista. Ahtaat tai

seinärakenteiden suojassa olevat oviaukot lisäävät riskiä hevosten törmäämisestä rakenteisiin tai lauman arvojärjestys voi estää alempiarvoisen hevosen pääsyn pihattorakennukseen, mikäli tilaa ei ole riittävästi ohittamiseen tai väistämiseen.

15 § Siirtymäsäännökset

Kannatamme ehdotuksessa esitettyjä muutoksia, mukaan lukien ryhmäkarsinoiden vähimmäistilavaatimuksia koskevan siirtymäajan säätämistä. Lisäksi pidämme perusteltuna talli - käsitteen täsmentämistä siten, että tallilla tarkoitetaan rakennusta, jossa hevosia pidetään joko yksittäiskarsinoissa ja/tai ryhmäkarsinoissa.

Edelliset pinta-alavaatimukset tulivat voimaan 2014, joten Suomessa on ko. vaatimusten mukaan rakennettuja uudehkoja rakennuksia, jotka nyt ovat voimassa olevan asetuksen mukaan riittämättömiä. Tässä taloudellisessa tilanteessa rakennusten muokkaaminen on hyvin haasteellista hevosalan toimijoille. Siksi vaatimuksille tulee olla riittävän pitkä siirtymäaika.

Varsomiskarsinoiden osalta esitämme harkittavaksi, että tamman ja varsan yhteiskarsinaa ei rinnastettaisi mitoitukseltaan kahden aikuisen hevosen ryhmäkarsinaan. Tamma ja varsa muodostavat luonnollisen ja tiiviin yksikön, jonka tilankäyttö poikkeaa olennaisesti kahden aikuisen, toisilleen vieraamman hevosen tilantarpeesta. Käytännön kokemusten perusteella suurin osa nykyisistä varsomiskarsinoista on noin 12 m², mikä on riittävä koko valtaosalle lämminverijä ja suomenhevosammoin varsoineen. Suuremmat kokovaatimukset koskisivat ensisijaisesti kaikkein kookkaimpia hevosia.

Alle 18 kuukauden ikäisten varsojen ja nuorten hevosten ryhmätilojen osalta mitoituksen tulisi olla erillinen ja suhteutettu niiden käyttäytymiseen ja tilankäyttöön. Nuoret hevoset lepäävät ja oleskelevat tiiviisti yhdessä, eivätkä tarvitse samaa pinta-alaa kuin aikuiset hevoset. On myös havaittu, että liian suuri sisätila voi lisätä levottomuutta ja tapaturmariskiä, kun taas hieman niukempi, mutta asianmukainen tila rauhoittaa nuoria hevosia lepäämään ja syömään. Suomessa hevoset myös ulkoilevat päivittäin, joten karsinan ensisijainen tarkoitus on tarjota turvallinen lepo- ja ruokailutila.

Sääntelyn tulee turvata eläinten hyvinvointi, mutta samalla olla rakenteellisesti ja taloudellisesti realistista, jotta kasvatustoiminnan edellytykset säilyvät. Hevosalalle on tärkeää, että mahdolliset investoinnit voidaan suunnitella ja toteuttaa kustannustehokkaasti. Päätöksenteolla on suorat ja konkreettiset vaikutukset hevosalan arkeen sekä toimintaedellytyksiin, minkä vuoksi on välttämätöntä varmistaa, että sääntely tukee vastuullista toimintaa ja on käytännössä toteuttamiskelpoista.

Tampereella 27.2.2026

Hämeen Hevosjalostusliitto ry

Lisätiedot: Anu Kantala, toiminnanjohtaja

Kantala Anu-Marja
Hämeen hevosjalostusliitto ry